

Ξενοφώντος Ἑλληνικά, 2.3.§52-55.3

ΚΕΙΜΕΝΟ

Ἀκούσας ταῦτα ὁ Θηραμένης ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὴν ἐστίαν καὶ εἶπεν· «Ἐγὼ δ', ἔφη, ὧ ἄνδρες, ἰκετεύω τὰ πάντων ἐννομώτατα, μὴ ἐπὶ Κριτία εἶναι ἐξαλείφειν μήτε ἐμὲ μήτε ὑμῶν ὃν ἂν βούληται, ἀλλ' ὄνπερ νόμον οὗτοι ἔγραψαν περὶ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ, κατὰ τοῦτον καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοὶ τὴν κρίσιν εἶναι. Καὶ τοῦτο μὲν, ἔφη, μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἄγνοῶ, ὅτι οὐδὲν μοι ἀρκέσει ὁδε ὁ βωμός, ἀλλὰ βούλομαι καὶ τοῦτο ἐπιδείξαι, ὅτι οὗτοι οὐ μόνον εἰσὶ περὶ ἀνθρώπους ἀδικώτατοι, ἀλλὰ καὶ περὶ θεοὺς ἀσεβέστατοι. Ὑμῶν μέντοι, ἔφη, ὧ ἄνδρες καλοὶ κάγαθοί, θαυμάζω, εἰ μὴ βοηθήσετε ὑμῖν αὐτοῖς, καὶ ταῦτα γινώσκοντες ὅτι οὐδὲν τὸ ἐμὸν ὄνομα εὐεξαλειπτότερον ἢ τὸ ὑμῶν ἐκάστου». Ἐκ δὲ τούτου ἐκέλευσε μὲν ὁ τῶν τριάκοντα κῆρυξ τοὺς ἔνδεκα ἐπὶ τὸν Θηραμένην· ἐκεῖνοι δὲ εἰσελθόντες σὺν τοῖς ὑπηρέταις, ἡγουμένου αὐτῶν Σατύρου τοῦ θρασυτάτου τε καὶ ἀναιδεστάτου, εἶπε μὲν ὁ Κριτίας· «Παραδίδομεν ὑμῖν, ἔφη, Θηραμένην τουτονὶ κατακεκριμένον κατὰ τὸν νόμον. Ὑμεῖς δὲ λαβόντες καὶ ἀπαγαγόντες οἱ ἔνδεκα οὐ δεῖ τὰ ἐκ τούτων πράττετε».

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

2. «ὁ Θηραμένης ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὴν ἐστίαν»: Τι ἐπιδιώκει ὁ Θηραμένης μετὰ τὴν καταφυγὴν τοῦ στον βωμό; (μονάδες 4) Να λάβετε υπόψη σας τὸ κοινωνικὸ καὶ θρησκευτικὸ πλαίσιο τῆς ἐποχῆς. (μονάδες 6)

Μονάδες 10

3. «Ὑμῶν μέντοι, ἔφη, ὧ ἄνδρες καλοὶ κάγαθοί, θαυμάζω, εἰ μὴ βοηθήσετε ὑμῖν αὐτοῖς»: Ποιὰ προειδοποίηση καὶ σε ποιους τὴν ἀπευθύνει ὁ Θηραμένης; Να τεκμηριώσετε τὴν ἀπάντησή σας.

Μονάδες 10

4. «Θυμηθῆτε, πολῖτες —κι ὅσοι δὲν τὸ ξέρετε, μάθετέ το— ὅτι στὸ δεξιὸ ἐκείνων ποὺ πλησιάζουν βρίσκονται αὐτοὶ ποὺ ἐδῶ καὶ τέσσερες μέρη νικήσατε καὶ πήρατε στὸ κυνήγι. Στὸ ἄκρο ἀριστερὸ τους πάλι εἶναι οἱ ἴδιοι οἱ Τριάντα —αὐτοὶ ποὺ δίχως σε τίποτα νάχουμε φταίξει μας ἐξόριζαν ἀπὸ τὴν πόλη, μας ἐδίωχναν ἀπὸ τὰ σπίτια μας κ' ἔκαναν προγραφές τῶν ἀγαπημένων μας. Να ὁμως ποὺ τώρα τους ἔλαχε κάτι ποὺ αὐτοὶ ποτέ δὲν περίμεναν, ἐνῶ ἐμεῖς πάντα τὸ εὐχόμεσταν— τους ἀντικρῦζουμε μετὰ τὰ ὅπλα στὰ χέρια! Κάποτε μας ἐπῆναν τὴν ὥρα ποὺ τρώγαμε, τὴν ὥρα ποὺ κοιμόμασταν, τὴν ὥρα ποὺ ἤμασταν στὴν Ἀγορά· ἄλλοι ἐξοριστήκαμε ὄχι μόνον ἀναίτια, ἀλλὰ δίχως να

βρισκόμαστε καν στην πόλη. Γι' αυτό κ' οι θεοί παίρνουν τώρα φανερά το μέρος μας: μέσα στην καλοκαιρία προκαλούνε θύελλα την ώρα που μας συμφέρει· όταν κάνουμε επιχείρηση, λίγοι εμείς εναντίον πολλών εχθρών, θριαμβεύουμε χάρη στην εύνοιά τους.» Ξενοφώντας Ἑλληνικά, 4.§13-14 (Μετάφραση Ρ. Ρούφος).

Αφού διαβάσετε με προσοχή και τα δύο κείμενα (πρωτότυπο και μεταφρασμένο) που σας έχουν δοθεί, να καταγράψετε τις ενέργειες που φανερώνουν ότι οι Τριάκοντα ήταν ασεβείς και αυθαιρετούσαν.

Μονάδες 10

6. α. «...μήτε ὑμῶν ὄν ἂν βούληται, ἀλλ' ὄνπερ νόμον οὔτοι ἔγραψαν περὶ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ, κατὰ τοῦτον καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοὶ τὴν κρίσιν εἶναι.» Στο απόσπασμα που σας δίνεται να εντοπίσετε τους τύπους των προσωπικών και δεικτικών αντωνυμιών και να τους μεταφέρετε στον άλλο αριθμό. (μονάδες 5)

β. **ἔγραψαν, βοηθήσετε, ἐκέλευσε, εἶπε, κατακεκριμένον**: να γράψετε τον αντίστοιχο τύπο στον ενεστώτα στην ίδια φωνή. (μονάδες 5)

Μονάδες 10

7. Να αναγνωρίσετε τη συντακτική λειτουργία των λέξεων/φράσεων και της πρότασης που ακολουθεί (δεν χρειάζεται να αναγνωρίσετε την εισαγωγή και εκφορά της) : α) **περὶ τῶν ἐν τῷ καταλόγῳ**, β) **ὅτι οὐδέν μοι ἀρκέσει ὄδε ὁ βωμός**, γ) **ἐπιδειξαι**, δ) **ἀσεβέστατοι**, ε) **ὑμῖν**.

Μονάδες 10

*Οι παρατηρήσεις 1, 5, 8 για το ίδιο κείμενο έχουν διατυπωθεί στο θέμα με την ονομασία GEL_CLA_AEG_SUBJECT_1_12255.